Dosarul nr.2p/s-367/2023

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

04 decembrie 2023
mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecător – Potînga Iurie
grefier – Lucinschi Cristina

a examinat în şedinţă de judecată secretă pricina civilă la cererea înaintată de Jeleascova Margarita și Beregoi Inna, persoana în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire Jeleascova *****, persoana interesată Direcția Asistență Socială s.Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la instruirea măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei și desemnarea tutorelui.

c o n s t a t ă:

La data de 26.06.2023, Jeleascova Margarita și Beregoi Inna au depus cerere în instanţa de judecată, în cadrul procedurii speciale, cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă față de cet. Jeleascova *****pe un termen de 10 ani, persoană interesată Direcția Asistență Socială s.Rîșcani, mun. Chișinău.

În motivarea cererii, Jeleascova Margarita și Beregoi Inna au învederat că Jeleascova *****născută la *****, este copilul născut din părinţii Jeleascova Mărgărită şi Jeleascov Mihail, ce se confirmă prin certificat de naștere seria NA-*****eliberat la 06.08.2010 de OSC Ciocana. Copilul Jeleascova *****a împlinit vîrsta de 18 ani şi suferă de afecţiune congenitală din copilărie. Prin Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate nr.*****din 14.11.2022 Iui Jeleascova *****i s-a stabilit grad de dizabilitate sever, fără Jeleascova *****necesită ocrotire şi îngrijiri speciale, din partea familiei. Această ocrotire se oferă să o acorde mama Jeleascova Mărgărită și sora Beregoi Inna (numele după căsătorie ce se confirmă prin certificat de căsătorie seria CS-*****eliberat la 22.02.2019 de OSC Ciocana). La moment, Jeleascova *****locuieşte cu părinţii Jeleascova Mărgărită şi Jeleascov Mihail, ce se confirmă prin Certificatul nr,01/J-23/23 din 18.01.2023 eliberat de Pretura sect.Rîşcani, mun.Chişinău. Asistența personală lui Jeleascova *****în prezent este acordată de mama Jeleascova Margarita, ce se conformă prin Contractul individual de muncă nr.***** din 01.03.2023, iar în cazul în care mama nu este în stare să o acorde din caza vârstei și stării de sănătate, ocrotirea necesară urmează să o acorde sora Beregoi Inna, conform deciziei luate în familie.

Susține că prin înscrisurile medicale şi Raportului de expertiză extrajudiciară nr.*****din 25.07.2023, se constată că: „Expertizata Jeleascova *****suferă de maladie psihică cronică „Retardare mentală moderată cu imaturitate psihoafectivă pronunțată cu Boala *****". Ca urmare a maladiei psihice cronice nu poate conștientiza acțiunile sale, nu ete aptă de a exprima deliberat voința sa în aprobarea deciziilor, conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesar asistarea sau reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atît patrimoniale, cât și cu caracter personal, ultima având discernământul psihic abolit în totalizat. Audierea în instanţa de judecată este imposibilă conform stării psihice precare, având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil că starea cet. Jeleascova *****se va îmbunătăți, maladia psihică cronică de care suferă ultima este o boală ireversibilă, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșirii este ai mult ca rezervat... ".

În drept, își întemeiază cererea pe prevederile art. 65, 92, 103 din Codul Civil și art.206, 303 alin. (1), 307, 308/7 din Codul de procedură civilă, solicită: instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă asupra persoanei Jeleascova *****d.n.***** și intereselor patrimoniale ale acesteia pe un termen de 10 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, desemnarea petiționarilor

Jeleascova Margarita și Beregoi Inna în calitate de tutore al persoanei fizice Jeleascova *****.

Petiţionarele Jeleascova Margarita și Beregoi Inna la termenul de judecată au susţinut cererea înaintată şi au solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.

Persoana în privinţa căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire – Jeleascova *****, fiind audiată în ședință, în conformitate cu art. 308 CPC, instanţa a constatat că Jeleascova Alexabdra răspunde lent, la întrebări, cu pauze fără a se expuse în detalii, o recunoaște pe mama Jeleascova Margarita și pe sora sa Beregoi Inna.

Reprezentantul persoanei în privinţa căruia se solicită aplicarea măsurii de ocrotire - avocatul Fediuc Valentin împuternicită în baza mandatului avocațial a solicitat admiterea cererii înaintate şi instituirea măsurii de ocrotire în privinţa cet.Jeleascova *****desemnarea cet. Jeleascova Margarita și Beregoi Inna în calitate de tutore al persoanei fizice Jeleascova *****. A comunicat că că circumstanțele enunțate corespund realității, că beneficiara locuiește permanent cu mama ei de care persoana fizică este atașată. Jeleascova Margarita oferă suportul emoțional, psihologic, fizic şi financiar permanent fiicei sale, iar în cazul în care mama nu este în stare să o acorde din caza vârstei și stării de sănătate, ocrotirea necesară o acordă sora Beregoi Inna. Datorită deficienților de sănătate fizică și mentală cet.Jeleascova *****întâmpină și dificultăți în comunicarea cu terții, la perfectarea oricăror acte, inclusiv notariale și în administrarea imobilului comun și necesită în acest sens îngrijire, supraveghere și reprezentare permanentă.

Reprezentantul Autorității Tutelare, Pretura sect. Rîșcani – Irina Travinskaia, împuternicită în baza procurii nr.03/01-573/23 din 12.10.2023 a susţinut cererea înaintată de către Jeascova Margarita și Beregoi Inna şi a solicitat admiterea acesteia. Consideră termenul de 10 ani, a fi aplicat la discreția instanței reieșind din starea de sănătate atît fizică cît și psihologică.

Audiind participanții la proces, examinând actele cauzei, apreciind probatoriul administrat în conformitate cu art.130 Cod de procedură civilă şi raportând per ansamblu cele constatate la prevederile legale ce guvernează litigiul, instanţa de judecată consideră necesar de a admite integral cererea Jeleascova Margarita și Beregoi Inna, persoana interesată Direcția Asistență Socială s.Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privinţa persoanei fizice, şi anume a Jeșeascova *****, din următoarele motive.

Prin prisma art.6 CEDO și art.241 Cod de procedură civilă, întru asigurarea legalității și temeiniciei hotărârii, instanțele de judecată au obligația de a-și motiva hotărârile, care trebuie să cuprindă circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, răspunsuri la argumentele părților și legile de care s-a călăuzit instanța.

În conformitate cu art.239 şi 240 alin.(1) Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.

La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 65 alin.(1) Cod civil, persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobândit capacitate deplină de exerciţiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa.

În conformitate cu prevederile art.302 alin.(1) CPC, în procedura privind măsurile de ocrotire se examinează cauzele: a) de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă);b) de modificare a condiţiilor în care se exercită o măsură de ocrotire judiciară; c) de desemnare şi revocare a ocrotitorului provizoriu, curatorului, tutorelui, membrilor consiliului de familie, curatorului supleant, tutorelui supleant, curatorului special, tutorelui special; d) de contestare a deciziilor consiliului de familie sau a autorităţii tutelare în orice aspect ce ţine de măsura de ocrotire contractuală sau judiciară; e) de contestare a faptului producerii efectelor unui mandat de ocrotire în viitor, de suspendare, revocare a mandatului de ocrotire în viitor, precum şi de acordare a unor

împuterniciri suplimentare mandatarului sau unui mandatar special; f) de soluţionare a altor chestiuni privind măsurile de ocrotire contractuale sau judiciare care, conform legii, sânt de competenţa instanţei de judecată.

În şedinţa de judecată s-a constatat că la data de *****, s-a născut Jeleascova *****, eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civila sub numărul NA-*****eliberat de OSC Ciocana. (f.d.9).

Conform copiei autentificate certificatului de naștere seria NA-*****, s-a stabilit cu certitudine că Jeleascova *****este fiica lui Jeleascov Mihail și Jeleascova Margarita, și că Jeleascova Inna este sora Jeleascova *****, având aceiași părinți indicați: Jeleascov Mihail și Jeleascova Margarita. La data de 22.02.2019 Jeleascova Inna s-a căsătorit cu Beregoi Ion luând numele de familie după căsătorie Beregoi, fapt confirmat prin copia autentificată a certificatului de căsătorie CS-V *****eliberat de OSC Ciocana, mun.Chișinău la data de 22.02.2019.

În conformitate cu prevederile art. XVII alin. (1) din Legea nr. 66 din 13.04.2017 cu privire la modificarea şi completarea unor acte legislative, la expirarea termenului de un an din data intrării în vigoare a prezentei legi, persoanele fizice care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, sânt limitate în capacitate de exerciţiu se consideră persoane fizice cu capacitate deplină de exerciţiu, iar curatela asupra lor încetează de plin drept. Astfel, prezenta Lege a fost publicată la data de 02.06.2017 în Monitorul Oficial Nr. 171-180, respectiv la data de 02 iunie 2018 persoanele fizice care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, sânt limitate în capacitate de exerciţiu se consideră persoane fizice cu capacitate deplină de exerciţiu, iar curatela asupra lor încetează de plin drept.

Reieșind din Certificatul eliberat de către Pretura sectorului Rîșcani, mun. Chișinău din 18.01.2023, privind componența familiei, coroborat cu declarațiile participanților la proces, s-a constatat că Jeleascova Margarita, d.n.*****este înregistrată cu viza de domiciliu pe adresa str-la. ***** unde locuiesc și Jeleascov Mihail, d.n.*****și Jeleascova *****, d.n.*****.

În conformitate cu prevederile art. 307 alin. (2) CPC, la cerere se va anexa raportul de expertiză extrajudiciară psihiatrică a persoanei în privinţa căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, eliberat cu cel mult 2 luni înainte de data depunerii cererii.

În ședința de judecată a fost cercetat raportul de expertiză extrajudiciară nr.*****din 25 iulie 2023 efectuat de către Centrul de Medicină Legală de pe lângă Ministerul Sănătăţii al RM, potrivit concluziei s-a constatat că Jeleascova *****suferă de maladie psihică cronică ”Retardare mentală moderată cu imaturitate psihoafectivă pronunțată cu Boala *****". Deteriorarea marcată și totală a personalității în cadrul maladiei psihice cronice determină incapacitatea decizională și exprimarea voinței în aprobarea decizională, acest proces fiind ireversibil.

Jeleascova *****ca urmare a maladiei psihice cronice *nu poate conştientiza acţiunile sale, nu este apţă de a exprima deliberat voinţa sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere şi îngrijire permanentă, este strict necesară asistarea sau reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât şi cu caracter personal, ea având discernământul psihic abolit în totalitate.*

*Audierea în instanța de judecată a expertizatei Jeleascova *****a fost imposibilă conform stării psihice precare, totodată îi poate dăuna sănătății, persoana respectivă nu poate să-şi exprime deliberat dorințele și sentimentele.*

Având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puţin probabil că starea expertizatei Jeleascova *****se va îmbunătăți, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșiri este mai mult ca rezervat.

În conformitate cu prevederile art. 102 alin.(3) și (4) CC, în privinţa persoanei care, în temeiul dispoziţiilor art.65 alin.(1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie şi nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

Conform art. 103 CC, instanţa de judecată stabileşte termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani.

Prin derogare de la alin.(1), în cazul instituirii tutelei, instanţa de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării ştiinţei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăţi, poate stabili, prin hotărâre motivată, un termen de până la 10 ani.

Instanţa de judecată atestă că potrivit Raportului de expertiza nr.*****din 25 iulie 2023 s-a stabilit cu certitudine că Jeleascova *****, având în vedere stadiul dezvoltării ştiinţei, nu are semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăţi, respectiv va stabili termenul de instituire a măsurii de ocrotire

În concluzie, luând în consideraţie circumstanţele de fapt elucidate mai sus, coroborând cu probele acumulate la materialele dosarului şi raportându-le la normele legale aplicabile speţei în cauză, instanţa de judecată ajunge cert la concluzia de a admite integral cererea înaintată de Jelascova Margarita și Beregoi Inna, persoană interesată Direcția Asistență Socială s.Rîșcani, mun. Chișinău, cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privinţa persoanei fizice, şi anume a cet.Jeleascova *****și cererea petiționarei privind desemnarea în calitate de tutore, cu instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privinţa Jeleascova *****(născută la data de *****, c/p *****, domiciliată în mun. Chişinău, str-la*****), pe un termen de 10 (zece) ani; cu desemnarea - Jeleascova Margarita (născută la d.n.*****, c/p *****domiciliată în mun. Chişinău, str-la*****) și pe Beregoi Inna (d.n. *****, c/p *****, domiciliat, mun. Chișinău. Str. ***** în calitate de tutore în privinţa cet.Jeleascova *****(născută la data de 2*****, c/p *****, domiciliată în mun. Chişinău, str-la*****) pe un termen de 10 ani.

În conformitate cu art. 308/11 CPC:

(2) La instituirea măsurii de ocrotire judiciare, instanţa de judecată, obligatoriu, se pronunţă cu privire la privarea dreptului la vot stabilit de Codul electoral. Persoana este privată de dreptul la vot dacă nu întruneşte unul sau mai multe din următoarele criterii:

a) persoana înţelege informaţiile relevante pentru decizia pe care trebuie să o ia;

b) persoana apreciază implicaţiile acestor informaţii pentru propria ei situaţie;

c) persoana are capacitatea de a compara opţiunile disponibile;

d) persoana poate alege opţiunea dorită.

(3) Hotărârea definitivă a instanţei de judecată prin care persoana este privată de dreptul la vot, precum şi hotărârea definitivă de ridicare a interdicţiei de a vota se aduc la cunoştinţa Comisiei Electorale Centrale.

În cauza Alajos Kiss v. Ungaria, 20 mai 2010, guvernul maghiar a susținut că lipsirea persoanelor plasate sub tutelă de dreptul de vot asigură menținerea încrederii societății în sistemul electoral. Curtea Europeană a confirmat legitimitatea unui asemenea scop (§ 40).

Circumstanţele stabilite în speță, anume concluziile raportului de expertiză coroborate cu ansamblul materialului probator administrat, permit de a se concluziona cu certitudine că, persoana fizică Jeleascova *****, sub aspectul eventualei exercitări a dreptului la vot, nu înţelege informaţiile relevante pentru decizia pe care trebuie să o ia; nu apreciază implicaţiile acestor informaţii pentru propria ei situaţie; nu are capacitatea de a compara opţiunile disponibile; nu poate alege opţiunea dorită – urmând a fi private de dreptul la vot stabilit de Codul Electoral. Prezenta hotărâre, la devenirea ei definitivă, se va aduce la cunoştinţa Comisiei Electorale Centrale.

În conformitate cu prevederile art.art.238-241, 308/11 - 308/12 C.pr.civ. al R.Moldova, instanţa de judecată, -

h o t ă r ă ş t e :

Se admite cererea înaintată de Jeleascova Margarita și Beregoi Inna privind aplicarea măsurilor de ocrotire judiciară în privința persoanei Jeleascova *****d.n.*****.

Se instituie măsura de ocrotire judiciară sub formă de tutelă pe un termen de 10 (zece) ani asupra persoanei Jeleascova *****d.n.*****, c/p 2***** în baza raportului de expertiză extrajudiciară nr.*****din 25 iulie 2023 întocmit de Centrul de Medicină Legală.

Se desemnează în calitate de tutore al persoanei Jeleascova *****d.n.*****, c/p 2***** - Jeleascova Margarita născută la d.n.*****, c/p *****domiciliată în mun. Chişinău, str-la***** și Beregoi Inna (d.n. *****, c/p *****, domiciliat, mun. Chișinău. Str. *****.

Jeleascova *****d.n.***** în privința căreia a fost aplicate măsuri de ocrotire judiciară se privează de dreptul la vot stabilit de Codul Electoral.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) de la data pronunţării dispozitivului hotărârii.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Potînga Iurie